

tíðindablaðið

sosialurín

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurín

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurín. Prent: p/f pressan 1981

Sokkin í grumsið

POLITISKU flokkarnir fara nú undir valstríðið til lögtingsvalið, sum í seinasta lagi verður fyrst í november, tá valskeiðið hjá lögtinginum er úti.

UNDAN EINUM vali gera fólk sær ofta metingar um samgongu-møguleikar eftir valið. Ofta eru fleiri møguleikar og tað er ikki vanligt at taka stöðu fyri ella ímóti teimum ymsku samgongumøguleikum, áðrenn valursliðið er kunnugt og tað skulu vit heldur ikki gera.

VIT MUGU ásanna, at teir ymsku flokkarnir ikki hava havt eins góðar møguleikar fyri at koma sær uppí samgongur. Javnaðarflokkurin hevur altíð havt góðar møguleikar í so máta. Flokkurin hevur sýnt at hann kann samarbeiða við allar flokkar og hevur eisini verið í samgongu við øllum flokkum uttan tí eina. Nevniliga framburðs- og fiskivinnuflokkinum.

EIN FLOKKUR, sum vil varðveita møguleikan fyri at samarbeiða við allar flokkar, eigur ikki at vanvirða aðrar flokkar og tey sjónarmið hesir flokkar umboða. Hjá einum flokki, sum vil eiga møguleikan fyri at samarbeiða við allar, er tað ein treyt, at hava virðing fyri øðrum flokkum og teimum sjónarmiðum hesir flokkar umboða. Og hetta er galdandi uttan mun til, um viðkomandi flokkur er í samgongu við hesar flokkar ella ikki.

UNDIR SEINNA heimsbardaga og árin beint eftir bardagalok var fólkaflokkurin ein sannur ósingarflokkur. Flokkurin rak ein grótharðan ósingarpolitikk. Flokkurin hevði onga virðing fyri øðrum flokkum og teirra sjónarmiðum. Fólkafloksmenn sýndu heldur ikki virðing fyri sínum politisku mótstøðumönnum. Úrslitið varð, at ongin annar flokkur vildi hava nakað við fólkaflokkinn at gera tey fyrstu árin eftir hetta.

MEN SEINNI varð fólkaflokkurin so

oddagrein

góðtíkin. Hetta hendi eftir, at tann grótharði politikkurin hevði staðið á bloti í nøkur ár. Hann varð fyrst góðtíkin av sambandsflokkinum. Síðani av sjálvstýrisflokkinum. Seinni av tjóðveldisflokkinum og framburðsflokkinum. Og at enda eisini av javnaðarflokkinum. Hetta hendi í 1975.

SJÁLVANDI VAR tað ein stórir dagur fyri fólkaflokkinn, tá hann úmsíðir stóð sum ein flokkur í kundi samarbeiða við allar flokkar á tingi. Men sum J. Fr. Øregaard, sáli segði: »Hvussu leingi var Adam í paradís? Bert í nakrar fáar dagar, so fekk hann durafjórðingin og sjálvur hevði Adam alla skuldina. Um tað verður soleiðis við fólkaflokkinum, skulu vit lata vera við at siga.

VIT KUNNU bert ásanna, at fólkaflokkurin hevur verið sera harðrendur tað seinastu tíðina, og er farin at minna fólk um leiklutin, hann hevði fyri 30-40 árum síðani. Flokkurin er aftur farin at vanvirða aðrar politiskar flokkar og tey politisku sjónarmiðini hesir flokkar umboða. Virðingin fyri politiskum mótstøðumönnum tykist vera so sum so.

TAD GINGU 30 ár frá tí, at fólkaflokkurin seinast sakk í grumsið til hann varð góðtíkin av øllum flokkum á tingi sum nýtiligur samarbeiðspartnari. Spurningurin er so, um hann søkkur eins djúpt niður í grumsið hesa ferð og um tað fer at taka flokkinum líka drúgvu tíð at vinna tað aftur, hann harvið missur.

FÓLKAFLOKKURIN átti at verið greiður yvir, at einsamallur fremur hann ongan politikk. Ein vaksandi undirtøka frá veljarunum, sum einans byggir á at vanvirða aðrar flokkar og teirra politisku sjónarmið, við tíursliði, at samarbeiðsmøguleikarnir hvørva úr eygsjón, hevur ongan veruligan týðning. Tað verður sum hjá kellingini á sinni — ein stokkurur hiti.

Um at fremja Løgtingssamtyktir

Í samband við ta skrivning, sum hevur tikið seg upp imillum landsstýrismenn og samgongumenn sum heild, vil eg loyva mær at gera nakrar fáar og smáar viðmerkingar.

Tað verður einki berghol gjørt meira í hesum valgskeiði sigur Eilíf Samuelsen, landsstýrismáður.

Fyrst fari eg at minna lögtingsmenn á ta vanlukku, sum hendi á sumbiarvegnum, har bussur við skúlabørnum fór út av vegnum. Tibetur var hesaferð bara matriellur skaði.

Aftaná hesa hending vóru lögtingslimir úr Suðuroy boðsendir at koma til Sumbiar til fundar við bygdafoðkið har.

Umboð úr øllum flokkum móttu og eisini var landsstýrismaðurin í vegamálm, Páll Vang, har.

Hetta var stutt undan fólkatingsvalinum, so her bleiv bæði av samgongumönnum og andstöðu lovað gull og grønar skógar.

blive billigere at bygge í små enheder rundt omkring i landet og måske endda nedlægge Eirargarður.

Eilíf Samuelsen mener, at det vil blive dyrere at udbygge i mindre enheder.

Der kan ikke være tvivl om, at vi ville få en bedre forsyning med mindre enheder end med institutioner med henimod 48 pladser. Beboerne ville, ved at bo i mindre huse som andre folk, få en tilværelse, der er nærmere det normale.

Men om det bliver billigere eller dyrere kommer nok helt an på, om man har at gøre med godt fungerende patienter eller om det er de dårligst udrustede, der kræver særlig megen pleje og træning og om man skal opretholde den standard, man har i dag.

Hvis de dårligst udrustede, de meget trænings- og plejekrævende, flyttes ud i mindre enheder, vil de jo stadig have samme behov for særlig opmærksomhed, samtidig med at alle huslige funktioner så som madlavning, tøjvask m.a. skal foregå i samme bolig. Således bliver det næppe billigere end at have dem på Eirargarður.

Men der findes nok også nogle, der er så selvhjulpne, at de kunne flytte til mindre boliger og stort set med nogen personalestøtte klare sig selv. For disses vedkommende ville denne løsning nok være billigere end Eirargarður.

Det er på længere sikt

Samstundis fór bygda-ráðið í Sumba runt Suðuroy og fekk undirskriftir til eina áheitan á Løgting og Landsstýri at fremja bergholsgerðina.

Men sterki maðurin í landsstýrinum Eilíf Samuelsen sigur, at her verður einki gjørt.

Og heldur Eilíf fram, at Páll Vang kann so fara niðan í Løgtingið og fáa hetta samtykt har.

Men min góði Eilíf Samuelsen, um Páll Vang gjørdi hetta, so var tað einki eindømi, tí tað gjørdi tú, tá tú ikki fekk vilja tín viðvíkjandi studentaskúlanum í Eysturoy.

Tað er ikki neyðugt fyri Páll at fara í Løgtingið við hesi sök, tað, sum Páll skal gera er at fremja lögtingssamtykt frá 1978 sum sigur:

Bergholsgerð Lopra-Sumba. Samtykt við 20-0.

Samtykt at áleggja landsstýrinum at fremja hetta arbeiði og at heimila landsstýrinum at taka lán til bergholsgerðina.

So tað, sum Páll Vang skal gera, er, at fara niðan til Landsverkfrøðingin og biðja hann gera klárt til bergholsgerðina og síðani at fara til Tórþjorn Poulsen figgiarmálaráð-harra og biðja hann skipa fyri ta samtyktu lánøkku til sama endamáli.

Verður hetta ikki framt nú og uttan at tað kostar samgonguni lívið, men tí sterki maðurin í Landsstýrinum Eilíf Samuelsen sigur nei, so er bert at konstatera at samgongan og Feroya Landsstýri sabotera lögtingssamtyktir.

Sverre Midjord

udbygge i små enheder.

Denne påstand kan næppe uden videre overføres til vores forhold.

I Danmark og Sverige var de institutioner, man flyttede fra, store og bureaukratiske med ca. 500 plejepladser; iøvrigt flyttede man kun dem, der var nogenlunde selvhjulpne.

Hvis man for Færøernes vedkommende vil finde ud af, hvorvidt det er billigere og bedre at udbygge i små enheder, må man straks nedsætte en arbejdsgruppe, bestående af personale, forældre og andre implicerede, som udfra kendskab til tingene kunne komme med et forslag til, hvordan det kunne gøres, og om det bliver billigere eller ikke.

AJ

Andveikraverndin — plásstørnur og útbygging

Pladsmangelen på Eirargarður og ándssvagefor-sorgen har ordentlig været i focus i aviser og radio den seneste tid. Javni har fået ny bestyrelse og er kommet med en

velberettiget kritik af, at det nu igen kan blive nødvendigt at landsforvise de ándssvage, hvis de skulle få behov for yderligere institutionspladser.

Det er derfor nød-

vendigt med en udbygning. Her ville det være mest hensigtsmæssigt at bygge mindre enheder, som man gør det andre steder.

Ifølge Dagbladið vil det

Sendið lesarabrevini til Sosialin